

Ejere af den. For det første skal de ikke udbetale noget af Jordens Værdi — hele Jordværdien bliver staaende som en 1ste Prioritet; men dernæst laaner Staten dem $\frac{7}{8}$ af den Værdi, Bygningerne, der skal opføres paa Ejendommen, har. De paagældende bliver altsaa stillet overordentlig gunstigt, og det er kun rimeligt, at Staten, der ejer Jorden, opstiller det Vilkaar, at den Værdistigning, som ikke er en Følge af eget Arbejde, vil Staten til enhver Tid forbeholde sig Ret til at indkassere. Dette sker gennem de periodiske Vurderinger. Hvor der er Tale om Nedgang i Jordværdien, tages der ogsaa Hensyn dertil, saa at Brugeren ikke kommer til at betale Afgift til Staten af andet end den virkelige Værdi.

Mindretallets Forslag tillader jeg mig at betegne som ret betydningsløst i denne Sammenhæng. Jeg kan egentlig ikke se, hvad Nytte der skal være ved at binde de paagældende Købere til altid at skulle have den oprindelige Købesum staaende som en 1ste Prioritet i Ejendommen. Jeg kan ikke se, at det har nogen som helst Værdi for Samfundet. Det vilde have været mere konsekvent, om Mindretallet ganske simpelt havde foreslaaet: Jorden sælges paa almindelig Vis; vi kan vel tillade, at den paagældende Bruger ikke straks udbetaler nogen Købesum, men det skal i alt Fald staa ham frit for, efterhaanden som han bliver i Stand dertil, at udbetale den. Jeg forstaaer overhovedet ikke, hvorfor den paagældende skal være bundet til til enhver Tid at skyldte den Sum, han har givet for Jorden. Den lille Forandring, der eventuelt kan ske i Renten, kan ikke være bestemmende. Den vil ikke faa nogen Værdi for Staten. Det vil tværtimod, synes jeg, være langt rimeligere, at hele Forholdet blev gjort op efterhaanden, ligesom det opgøres for Bygningernes Vedkommende, naar Staten dog ikke skal kunne tage den Værdistigning, som faktisk kan finde Sted, lige saa lidt som Staten skal yde Gengæld til Brugere, hvis der finder en Forringelse Sted i Jordværdien.

Jeg maa altsaa paa ny anbefale at stemme for de af Udvalget stillede Ændringsforslag og mod Mindretallets.

N. Frederiksen: Jeg ønsker at gøre nogle Bemærkninger om Mindretallets Ændringsforslag til § 4. Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) forfægtede med Dygtighed det gamle, som det forekommer mig, stokkonservative Standpunkt, at hvis man ikke vil berøve det private Initiativ i Landbruget

for at udfolde sig frit, skal man lade Chancen ved Ejendomsprisernes Svingninger ligge hos Ejendomsbesidderne. Jeg tror ikke, dette er rigtigt. Fra Husmandsbægelsens Side er det Gang paa Gang blevet udtrykt, at det, vi ønsker, er ikke at tage Chancen ved Ejendomsprisernes Stigning, men at Jorden bliver givet i Brug til de mindre Jordbrugere i en Form, som sikrer, at man kan faa Indtægten af sit Arbejde. Jeg vil gerne understrege dette, thi Mindretallets Ændringsforslag gaar stik imod det, der Gang efter Gang er krævet af Husmændene. Det er vel værd at bemærke, at de Organisationer, der staaer som Udtryk for den Samfundsklasse, der har den største Indsigt, den meste Erfaring og mest praktisk Kendskab til Vilkaarene for det mindre Jordbrug i Danmark, har gennem hele den Arrække, de har eksisteret, krævet de Principper respekteret, som dette Forslag er Udtryk for.

Det er blevet hævdet Gang efter Gang, at den periodiske Afgift af Jorden har nogen Lighed med en Værdistigningsskat. Det er ikke rigtigt. Afgiften i Henhold til de periodiske Vurderinger er ikke en Værdistigningsafgift, men betyder i det lange Løb en Stabilisering af Jordbrugerenes Brugsforhold. En almindelig Værdistigningsafgift, som Staten paalægger de Værdistigninger, der fremkommer ved Samfundets Foranstaltning, har i alt Fald den Mangel, at der med nogen Ret kan kræves Erstatning for den Nedgang i Værdien, der maatte blive Følgen af Samfundsforanstaltninger. Men her er begge Ting forenede. Samfundet som Helhed kræver sin Part af den Værdi, som det vedkommende Aktiv i Statens Besiddelse altid betinger, men samtidig gør det Jordbrugeren den Indrømmelse, at naar Forholdene medfører, at dette Aktiv, som den paagældende har Dispositionsret over, afkaster mindre, har mindre Værdi, bliver Brugsforholdet sikret for ham, idet Staten i saa Fald kræver mindre. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa dette Forhold. Efter min Mening er Kærnen i hele Sagen denne Stabilisering af det mindre Jordbrugs Brugsforhold. Ikke mindst i Tider som disse betyder det uendelig meget, at den Jordbruger, der gaar ind under disse Vilkaar, ved, at naar Nedgangstiden kommer, og de stærke Svingninger indtræder, er han sikker paa ikke at komme til at betale mere, end hvad Staten til enhver Tid har retmæssigt Krav paa som Vederlag for den Brugsret, der er tildelt ham.

Med disse Bemærkninger vil jeg lige-